

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

кафедра кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Психологічна підготовка правоохоронців

підготовки бакалавра

спеціальності **К9** Правоохоронна діяльність

освітньо-професійної програми **Правоохоронна діяльність**

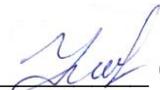
Луцьк 2025

Силабус освітнього компонента «Психологічна підготовка правоохоронців», підготовки бакалавра, галузі знань К Безпека та оборона, спеціальності К 9 Правоохоронна діяльність освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність.

Розробники: Грачук Вадим Сергійович, старший викладач кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності Волинського національного університету імені Лесі Українки,

Карпінська Наталія Володимирівна, д.ю.н., проф., професор кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності Волинського національного університету імені Лесі Українки

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (к.ю.н., доц. Фідря Ю. О.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності (протокол № 01 від 28.08.2025 р.)

Завідувач кафедри: Фідря Ю. О.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань К Безпека та оборона, спеціальність К 9 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність, освітній рівень – перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання – 1
ІНДЗ: немає		Семестр – 1
Мова викладання		Лекції – 10 год.
		Практичні – 26 год.
		Самостійна робота – 48 год.
		Консультації – 6 год.
		Форма контролю: залік
		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	Галузь знань К Безпека та оборона, спеціальність К 9 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність, освітній рівень – перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання – 1
ІНДЗ: немає		Семестр – 1
Мова викладання		Лекції – 4 год.
		Практичні – 6 год.
		Самостійна робота – 70 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
		українська

II. Інформація про викладача

Гречук Вадим Сергійович

Науковий ступінь: - Доктор філософії (PhD) в галузі права

Вчене звання: -

Посада: старший викладач кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

Контактна інформація: м. Луцьк, вул. Винниченка, 30 (ауд. 225)

тел. моб. +380666325359

e-mail: n.karpinska@ukr.net

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

Дні консультацій до дисципліни: відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі (каб. В-225).

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

Психологічна підготовка правоохоронців – нормативний освітній компонент, покликаний сформувати у студентів достатню теоретичну базу психологічних знань та на її основі практичних психологічних умінь і навичок необхідних для ефективного виконання професійних обов'язків у правоохоронній сфері. ОК охоплює вивчення поняття та структури особистості, структури психіки (властивості, стани, процеси), природи стресу, конфлікту, психологічних особливостей професійної комунікації та взаємодії правоохоронців як у колективі так і з різними категоріями громадян, психології насильства, психології злочинної групи, натовпу, психологічних особливостей соціалізації неповнолітніх та спілкування з дітьми, які постраждали від жорстокого поводження та /або насильства, тощо.

Особливістю ОК є те, що практичні заняття проходитимуть у формі тренінгових сесій, які включатимуть виконання симуляційних вправ (робота в малих групах), рольових ігор, розгляд практичних кейсів зі спеціальності. Також під час практичних занять проводитимуться діагностичні тестування, на дослідження власних особистісних рис та характеристик, стресостійкості, тощо.

2. Пререквізити (попередні курси, на яких базується вивчення дисципліни) – дисципліна «Психологічна підготовка правоохоронців» викладається у першому семестрі першого року навчання, таким чином опановується студентами одночасно із дисципліною «Етичні основи правоохоронної діяльності».

3. Постреквізити (дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни). Знання, уміння та навички, здобуті здобувачами освіти під час вивчення дисципліни «Психологічна підготовка правоохоронців», є необхідною основою для опанування на другому та третьому курсах відповідно до освітньо-професійної програми підготовки правоохоронця таких дисциплін, як «Запобігання та протидія насильству», «Ювенальна юстиція та відновне правосуддя», «Кримінологія». Зазначені навчальні компоненти спираються на сформовані в межах цієї дисципліни психологічні компетентності, зокрема здатність до аналізу поведінки осіб, оцінки причин і умов протиправних дій, ефективної комунікації та застосування психологічних підходів у правоохоронній діяльності.

4. Мета і завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компонента «Психологічна підготовка правоохоронців» є формування у студентів теоретичних знань, практичних умінь і навичок необхідних для формування професійно-психологічного досвіду використання спеціальних знань для виконання службових завдань та самовдосконалення особистості.

Завдання освітнього компонента «Психологічна підготовка правоохоронців», які вирішуються в процесі її викладання, полягають у тому, щоб допомогти студентам:

- зрозуміти власний особистісний потенціал, щоб могли його ефективно використовувати у професійної діяльності правоохоронця;
- зрозуміти сутність і механізм виникнення конфлікту;
- ознайомитися з різними підходами до врегулювання конфліктів (спорів);
- знати основні стрес-фактори професійної діяльності правоохоронця та володіти техніками подолання стресу;
- ознайомитися з методиками та практиками запобігання та вирішення конфлікту у середовищі внутрішньо переміщених осіб;
- знати особливості психології людей під час війни;
- опанувати базові навички психологічної допомоги під час війни;

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА ОСОБИСТОСТІ							
Тема 1. Поняття та структура особистості. Психічні стани та властивості. Вікові етапи та психосоціальний розвиток дітей. Складання психологічного портрета особистості .	6	2	2	2	2	Лекція/ Moodle, Zoom	РЗ/К/ 7
				2		Лекція Moodle, Zoom	РЗ/К/7
Тема 2. Поняття, види, стадії стресу. Стрес-фактори у професійній діяльності правоохоронців. Профілактика професійного стресу працівників Національної поліції України. <i>Бінарне практичне заняття за участю запрошеного практикуючого психолога.</i>	10		2	4		Лекція Moodle, Zoom	ТР /7
Тема 3. Вплив екстремальних чинників на психічну діяльність працівників поліції. Особливості переживання поліцейськими специфічних емоційних станів під впливом екстремальних ситуацій Психологічні прийоми саморегуляції негативних емоційних станів .	4		2	2		Лекція Moodle, Zoom	ДС /7
Тема 4. Основи психологічної допомоги в умовах війни. Ментальне здоров'я та комунікація з військовими. <i>Бінарне практичне заняття за участю військового психолога, к.істор. наук, доцента ЛНТУ Майбороди Оксани.</i>	6		4	2		Лекція Moodle, Zoom	РМГ/7
Разом за змістовим модулем І.	26	2	10	12	2	Лекція Moodle, Zoom	35
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. КОНФЛІКТОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПРАВООХОРОНЦЯ							
Тема 6. Конфлікт. Стилі поведінки у конфлікті. Ескалація конфлікту. Інтервенція у конфлікт.	7		2	4	1	Лекція Moodle	ДС//К/7

						dl,Z oom	
Тема 7. Позиції, інтереси та потреби сторін у конфлікті. Цінності особистості. <i>Заплановано бінарні практичні заняття за участю сертифікованих медіатор ГО "Волинський центр медіації" – к.ю.н., медіатор, Валянська Т. П., д.ю.н., професор Карпінська Н.В.</i>	6	2	2	4		Лекція Моодl,Z oom	РМГ/7
Тема 8. Запобігання та вирішення конфліктів у середовищі внутрішньо переміщених осіб. Воєнні мігранти: європейський досвід організації та надання психологічної підтримки. <i>Практичне заняття за участю запрошеного гостя - Анни Янус, доктора наук, директора Інституту Адміністрації наук про політику Вищої школи професійного навчання, Вроцлав, тренерки та експертки фундації "IMAGO" (яка займається підтримкою та наданням допомоги українським дітям воєнним біженцям та їх опікунам) - (в режимі відео зв'язку).</i>	8		2	4		Лекція Моодl,Z oom	ДС /ТР/7
Разом за змістовим модулем II.	21	2	6	12	1	Лекція Моодl,Z oom	21
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПРАВООХОРОНЦЯ							
Тема 9. ЕФЕКТИВНА КОМУНІКАЦІЯ ТА ВЗАЄМОДІЯ В ГРУПІ (ТИМБІЛДИНГ) Командоутворення (тимбілдинг).	2	2				Лекція Моодl,Z oom	-
Тема 10. Особливості професійного спілкування правоохоронця. Захист від маніпулятивного впливу	4		2	2		Лекція Моодl,Z oom	ДС/РМГ / 7
Тема 11. Техніки ефективної комунікації: робота з емоціями сторін у конфлікті (зниження емоцій, перенесення, активне	12		2	8	2	Лекція Моодl,Z	ДС/7 ТР/7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА ОСОБИСТОСТІ							
<p>Тема 1. Поняття та структура особистості. Психічні стани та властивості. Вікові етапи та психосоціальний розвиток дітей. Складання психологічного портрета особистості</p>	4	1		4	2	Лекція/ Moodle, Zoom	ДС/7
						Лекція Moodle, Zoom	РЗ/К/7
	7		2	4		Лекція Moodle, Zoom	ТР/7
<p>Тема 2. Поняття, види, стадії стресу. Стрес-фактори у професійній діяльності правоохоронців. Профілактика професійного стресу працівників Національної поліції України. <i>Бінарне практичне заняття за участю запрошеного практикуючого психолога.</i></p>	6			4		Лекція Moodle, Zoom	ДС/7,
<p>Тема 3. Вплив екстремальних чинників на психічну діяльність працівників поліції. Особливості переживання поліцейськими специфічних емоційних станів під впливом екстремальних ситуацій Психологічні прийоми саморегуляції негативних емоційних станів .</p>	4			4		Лекція Moodle, Zoom	РЗ/К/7
<p>Тема 4. Основи психологічної допомоги в умовах війни. Ментальне здоров'я та комунікація з військовими. <i>Бінарне практичне заняття за участю військового психолога, к.істор. наук, доцента ЛНТУ Майбороди Оксани.</i></p>	21	1	2	16	2	Лекція Moodle, Zoom	35
Разом за змістовим модулем І.							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. КОНФЛІКТОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПРАВООХОРОНЦЯ							
<p>Тема 6. Конфлікт. Стилi поведінки у конфлікті. Ескалація конфлікту. Інтервенція у конфлікт.</p>	8		2	4	2	Лекція Moodle	ДС/К7

						<i>dl,Z oom</i>	
Тема 7. Позиції, інтереси та потреби сторін у конфлікті. Цінності особистості. <i>Заплановано бінарні практичні заняття за участю сертифікованих медіатор ГО “Волинський центр медіації” – к.ю.н., медіатор, Валянська Т. П., д.ю.н., професор Карпінська Н.В.</i>	4	1		4		Лекція <i>Mooodl,Z oom</i>	К/7
Тема 8. Запобігання та вирішення конфліктів у середовищі внутрішньо переміщених осіб. Воєнні мігранти: європейський досвід організації та надання психологічної підтримки. <i>Практичне заняття за участю запрошеного гостя - Анни Янус, доктора наук, директора Інституту Адміністрації наук про політику Вищої школи професійного навчання, Вроцлав, тренерки та експертки фундації “IMAGO” (яка займається підтримкою та наданням допомоги українським дітям воєнним біженцям та їх опікунам) - (в режимі відео зв’язку).</i>	5			4		Лекція <i>Mooodl,Z oom</i>	РМГ/7 ДС /К7
Разом за змістовим модулем II.	17	1	2	12	2	Лекція <i>Mooodl,Z oom</i>	28
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПРАВООХОРОНЦЯ							
Тема 9. ЕФЕКТИВНА КОМУНІКАЦІЯ ТА ВЗАЄМОДІЯ В ГРУПІ (ТИМБІЛДИНГ) Командоутворення (тимбілдинг).	4			4		Лекція <i>Mooodl,Z oom</i>	-
Тема 10. Особливості професійного спілкування правоохоронця. Захист від маніпулятивного впливу	7	1	2	4		Лекція <i>Mooodl,Z oom</i>	ДС/7 РМГ/7
Тема 11. Техніки ефективної комунікації: робота з емоціями сторін у конфлікті (зниження емоцій, перенесення, активне	10			8	2	Лекція <i>Mooodl,Z</i>	ТР/5

слухання, віддзеркалення, переформулювання, перефразування, задавання запитань, генерування варіантів вирішення конфлікту.						oom	
Тема 12. Крос-культурна комунікація правоохоронця.	8			4		Лекція Moodle, Zoom	ДС/6 РЗ/К/5
Тема 13. Гендерні аспекти психологічної підготовки правоохоронців: рівність, упередження та професійна поведінка				4		Лекція Moodle, Zoom	
Разом за змістовим модулем III.	29	1	2	24	2	Лекція Moodle, Zoom	30
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПРАВООХОРОНЦЯ							
Тема 14. Психологічні особливості злочинної групи. Натовп і закономірності його поведінки. Психологічні способи профілактики небезпечних форм поведінки натовпу.	15	1		10	4	Лекція Moodle, Zoom	-
Тема 15. Психологічні наслідки викрадення та незаконного утримання осіб. Психологічні особливості осіб залучених у незаконну міграцію. Типові поведінкові патерни організаторів незаконної міграції та викрадачів.			Лекція Moodle, Zoom			-	
Тема 16. Види насильства. Особливості домашнього насильства. Насильство щодо дітей. Психологічні методики та практики спілкування з дітьми, які постраждали від жорстокого поводження та /або насильства.	8			8		Лекція Moodle, Zoom	ДС /7 К/7
Разом за змістовим модулем IV.	23	1	-	18	4		14
Усього годин/балів	90	4	6	70	10		100

Примітки:

¹Moodle, Zoom – може застосовуватися як одна з форм навчання або симбіоз у формі онлайн лекцій для студентів з індивідуальним планом навчання або заочної форми навчання, а також для студентів, які мають пропуски з поважних причин та/або під час

карантинних обмежень, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

²Форма контролю: ДС – дискусія, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах

³ Тема (теми) змістових модулів - можуть бути зараховані, як результати навчання отримані в неформальній освіті, за умови прослухання студентом курсів (професійні курси ,тренінги, громадянська освіта, он-лайн освіта, тощо) та пред’явлення підтверджуючого документу (сертифікату) (при цьому враховуються відповідність тематики, обсяг та змістове наповнення прослуханого курсу темі відповідного змістового модулю ОК).

6. Завдання для самостійного опрацювання

Головною метою самостійної роботи є попереднє опрацювання матеріалів та виконання відповідних завдань (опрацювання роздаткових матеріалів, самостійне виконання завдань, опрацювання лекційного матеріалу, наукових публікацій, перегляд відповідних фільмів) необхідних для роботи з кейсами, задачами, тестами, завданнями на практичних заняттях та необхідних для участі у роботі малих груп.

Відповідні матеріали та завдання для самостійної роботи в роздрукованому та /або електронному виді студенти отримують під час лекційних занять з дисципліни.

Питання, що виникають у студентів щодо лекційного матеріалу, додаткової інформації по темах лекційних і практичних занять, щодо виконання завдань передбачених для самостійної роботи вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно з графіком, затвердженим кафедрою.

IV. Політика оцінювання

1. Політика щодо академічної доброчесності

- Вивчаючи цей ОК, здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.
- Здобувач освіти зобов’язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:
 - самостійне виконання навчальних завдань та завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
- Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
- Використання мобільних пристроїв на практичних заняттях дозволяється під час роботи в малих групах, роботи з кейсами, участі в тренінгах. Використання мобільних пристроїв під час ведення дискусій – забороняється.

2. Політика викладача щодо студента

- Відвідування лекційних та практичних занять є важливою складовою успішного засвоєння дисципліни та успішної здачі заліку. Без поважних причин (хвороба, стажування) не допускається пропуск занять. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.
- При запізненні на лекційне чи практичне заняття студенту дозволяється заходити в аудиторію не порушуючи дисципліни та атмосфери заняття.
- У випадку незадовільної підсумкової оцінки, наявності пропусків занять із поважних причин, наявності пропусків практичних занять без поважних причин студент повинен здати пропущені теми в позааудиторний час, звернувшись до викладача відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі (каб. В-225), або в он-лайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

3. Політика щодо дедайнів та перескладання.

- Пропущені практичні заняття (незалежно від поважності причини) перескладаються шляхом виконання завдань практичного заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на практичних заняттях.
- Пропуски на практичних заняттях та негативні оцінки (0 балів) можуть бути перескладені до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі (каб. В-225). Перескладання екзамену відбувається відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

V. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Протокол № 11 вченої ради ВНУ імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року. URL: https://hell.your-objectstorage.com/vnustorage/s3fs-public/inline-files/%2B2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC.%D0%9B.%D0%A3.%D1%80%D0%B5%D0%B

У межах освітнього процесу використання технологій штучного інтелекту здійснюється з урахуванням Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти (Міністерство цифрової трансформації України, МОН України, 2025). <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>

4. Можливість отримати додаткові (бонусні) бали.

Відповідно до п 4.5. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. Протокол № 8 Вченої ради передбачено, що здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Науково-методичною комісією факультету затверджено систему бонусних балів, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК в обсязі до 35 балів (протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.).

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість бонусних балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні категорії «Б» (у співавторстві із науковим керівником)	до 7 балів
Виступ з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіуму та іншому науковому заході	до 5 балів
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 5 балів
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 8 балів
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 10 балів

VI. Підсумковий контроль

- Підсумковий контроль з дисципліни передбачений у виді семестрового заліку. Відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. Протокол № 8 Вченої ради – семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з певного ОК на підставі результатів виконання всіх видів запланованої роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних (семінарських, індивідуальних), лабораторних занять (тощо), клінічної, самостійної роботи, виконання ІНДЗ, контрольних робіт тощо (URL: https://hell.your-objectstorage.com/vnustorage/s3fs-public/inline-files/-2025_polozh-pro-ots-22-okhorona-zdor.pdf).
- Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав всі види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи за шкалою від 0 до 100 балів).

Перелік питань для підготовки до заліку

1. Поняття особистості у психології, основні підходи до її розуміння.
2. Структурні компоненти особистості.
3. Відмінність між психічними станами та психічними властивостями особистості
4. Поняття стресу та характеристика основних видів.
5. Основні стрес-фактори притаманні професійній діяльності правоохоронців
6. Вплив стресу на поведінку та професійну ефективність правоохоронця.

7. Психологічні техніки подолання стресу для регуляції власного стану та для зниження стресу у громадян.
8. Емоційно-психологічні реакції людини на воєнну загрозу.
9. Поведінкові стратегії та механізми адаптації в умовах війни.
10. Характеристика психологічної воєнної травми, ПТСР.
11. Воєнна психологічна травма та посттравматичні реакції.
12. Принципи та межі психологічної допомоги в умовах війни в діяльності правоохоронця.
13. Перша психологічна допомога особам у гострому стресовому стані.
14. Поняття та чинники психологічної стійкості у професійній діяльності правоохоронця.
15. Емоційне вигорання правоохоронця та його профілактика.
16. Поняття конфлікту. Види, динаміка, стадії конфлікту.
17. Стили поведінки у конфлікті та їх відмінності
18. Стадії ескалації конфлікту та форми інтервенції в конфлікті
19. Відмінності між інтересами, позиціями та потребами сторін у конфлікті.
20. Техніки безконфліктної комунікації.
21. Техніки зниження емоційної ескалації в конфлікті.
22. Комунікація з психологічно травмованими особами та запобігання вторинній травматизації.
23. Психологічні особливості середовища внутрішньо переміщених осіб.
24. Основні причини конфліктів в середовищі внутрішньо переміщених осіб.
25. Техніки зниження емоційної напруги та попередження конфліктів у середовищі ВПО.
26. Психологічні особливості командної роботи правоохоронців.
27. Психологічна ефективність у команді під час виконання службових завдань та техніки її підтримання.
28. Поняття тимбилдінгу та алгоритм спілкування з різними категоріями громадян.
29. Поняття крос-культурної комунікації, її значення у діяльності правоохоронця
30. Культурні відмінності та комунікативні бар'єри у професійній взаємодії
31. Практичні стратегії ефективною крос-культурної комунікації.
32. Поняття культурного шоку, фази та психологічні прояви.
33. Гендерна рівність як принцип професійної діяльності правоохоронця
34. Гендерні стереотипи та упередження у правоохорончій практиці
35. Гендерні особливості професійної комунікації та взаємодії.
36. Ключові особливості гендерно чутливого підходу в роботі правоохоронця (недопущення дискримінаційних оцінок під час прийняття професійних рішень, професійна саморефлексія правоохоронця)
37. Психологічні особливості малої групи та групової динаміки
38. Лідерство та ієрархія у девіантних та злочинних угрупованнях.
39. Психологічні механізми залучення та утримання осіб у девіантних угрупованнях
40. Основні психологічні характеристики натовпу.
41. Небезпечні форми поведінки натовпу.
42. Психологічні способи профілактики небезпечної поведінки натовпу.
43. Техніки деескалації напруженої та небезпечної поведінки натовпу.
44. Характеристика видів насильства та психологічні особливості домашнього насильства.
45. Особливості психологічного стану дітей – жертв насильства.
46. Вікові етапи та психосоціальний розвиток дітей.
47. Психологічні та поведінкові реакції дітей на насильство.
48. Психологічна травма та стрес у дітей в умовах війни.

49. Принципи та прийоми спілкування правоохоронця під час контакту з дитиною, яка постраждала від насильства.
50. Психологічні наслідки викрадення та незаконного утримання осіб.
51. Психологічні особливості осіб залучених у незаконну міграцію.
52. Типові поведінкові патерни організаторів незаконної міграції та викрадачів.
53. Поняття «психологічний вплив», його ознаки, структура та різновиди .
54. Кризи професійного становлення працівника поліції
55. Поняття та причини професійної деформації працівника поліції.

VII. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82-89	Дуже добре
75-81	Добре
67-74	Задовільно
60-66	Достатньо
1-59	Незадовільно

90-100 – здобувач освіти демонструє вільне володіння теоретичними питаннями, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково дає відповіді на поставлені питання з посиланням на норми законодавства; вільно володіє термінологією;

82-89 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання відповідає повно, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти, вміло їх застосовує при відповіді на питання, однак може допускати деякі неточності чи положення без їх доведеності;

75-81 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання може порушувати системність їх викладу, допускати окремі неточності, без їх доказовості, однак знає нормативно-правові акти, застосовує при відповіді на питання, володіє основними категоріями;

67-74 – здобувач освіти володіє більшістю теоретичними питаннями з предмету вивчення, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти; однак не завжди може правильно та аргументовано застосувати норми законодавства при відповіді на питання;

60-66 – здобувач освіти не володіє більшістю теоретичними питаннями, однак знає основні категорії та нормативно-правові акти, але при відповіді на питання не обґрунтовує та не аргументує її;

1-59 – здобувач освіти володіє теоретичними питаннями поверхнево; знає окремі категорії та нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час відповіді на питання.

VIII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Навчальна та наукова література

Основна

1. Професійно-психологічна підготовка поліцейського : навч. посіб. / А. М. Гельбак, О. М. Молчанова, Г. В. Мухіна, Н. В. Цумарева. Київ: Алерта, 2024. 258 с. URL: <https://rep.dnuvs.ukr.education/server/api/core/bitstreams/f38c0318-15cf-420f-bc28-3c2f326ee211/content>
2. Розов В. І. Основи психології для правоохоронців: навчальний посібник. К. : КНТ, 2020. 306 с. URL: <https://jurkniga.ua/osnovi-psikhologii-dlya-pravookhorontsiv-navchalniy-posibnik>

3. Комунікативні та психологічні аспекти підготовки фахівців для Національної поліції : [навчальний посібник] / [В.М. Бесчастний, Г.В. Мухіна, О.О. Новікова]; за ред. В. М. Бесчастного. Київ: ВД «Дакор», 2017. 204 с. URL: <https://rep.dnuvs.ukr.education/server/api/core/bitstreams/c8b6a594-bb00-48e8-b54e-c8452d114c50/content>
4. Реагування поліцейського на випадки домашнього насильства в умовах воєнного стану: метод. реком. / В. Л. Костюк, Н. В. Федоровська, Н. Г. Павленко, Д. М. Тичина. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2023. 74 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/34e40ef7-6e71-42a4-b789-2afd7e495316/content>
5. Грачук В. С. Методичні рекомендації до спецкурсу «Психологічна підготовка правоохоронців» рекомендовані для студентів спеціальності «Правоохоронна діяльність» кваліфікаційного рівня «Бакалавр». ВНУ ім. Лесі Українки. 2022.

Додаткова

1. Актуальні проблеми психологічного забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів: зб. тез II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 28 жовтня 2021 р.). Київ : ДНДІ МВС України, 2021. 336 с. URL: https://dndi.mvs.gov.ua/files/pdf/Zbirnuk_tez_2021_10_28.pdf
2. Давидова О. Посттравматичне зростання особистості правоохоронця. URL: https://dndi.mvs.gov.ua/files/pdf/Zbirnyk_tez_DNDI_konferencii_30.10.2020.pdf
3. Карпінська Н. В., Чупринський Б. О. Формування конфліктологічної компетентності та здатності застосовувати медіацію у майбутніх правоохоронців та юристів. *AREA NAUKI*. Lublin. 2021. С. 58-68
4. Карпінська Н. В. Особливості підготовки правоохоронців та юристів закладами вищої освіти в контексті забезпечення прав і свобод людини. Проблеми забезпечення прав і свобод людини : зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.- практи. конф. (Луцьк, 10 груд. 2021 р.) / уклад. Л. М. Джурак. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Об'єм даних 3,43 Мб. С. 89-91. URL: https://www.law.vnu.edu.ua/files/ugd/65dd18_81fc43e72930464a8178fb509ee07e96.pdf?index=true
5. Психологічні засади забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів: матеріали круглого столу (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 10 лютого 2017 р.). Кривий Ріг, 2017. 259 с. URL: <http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/1906/document.pdf>
6. Чупринський Б. О. Формування комунікативної компетентності у майбутніх правоохоронців. Проблеми забезпечення прав і свобод людини : зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.- практи. конф. (Луцьк, 10 груд. 2021 р.) / уклад. Л. М. Джурак. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Об'єм даних 3,43 Мб. С. 237-239. URL: https://www.law.vnu.edu.ua/files/ugd/65dd18_81fc43e72930464a8178fb509ee07e96.pdf?index=true
7. Борис Олександрович Чупринський, Вадим Сергійович Грачук, Наталія Володимирівна Карпінська. Роль державної міграційної політики у забезпеченні прав і захисту біженців під час воєнного конфлікту. *Академічні візії*, № 26. 2023. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/750/685>
8. Чупринський Б., О., Грачук В. С., Карпінська Н. В.. Психологічна діагностика емоційних станів здобувачів освіти після вимушеної міграції. *Академічні візії*. Вип. 28. 2024. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/877>
9. Б. О. Чупринський, В. С. Грачук, Н. В., Карпінська. Особливості формування психологічної стійкості у працівників правоохоронних органів в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. Том № 2025 р. С. DOI:

<https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.05.3.21>

9. КЛИМЕНКО, Іван, Олена КОЗЕРАЦЬКА, Вадим ГРАЧУК. ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РАННЬОЇ ДІАГНОСТИКИ І РЕАБІЛІТАЦІЇ. Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я. № 1 (19). 2025. С. 24-29. DOI <https://doi.org/10.32689/2663-0672-2025-1-4>

Інтернет-ресурси

1. Відеолекція “Діти і розлучення” URL : <http://afmu.org.ua/pro-koflikty/>
2. Відеоматеріал “Що таке домашнє насильство” URL: https://www.youtube.com/watch?v=QQnsKxZn_V4
3. Відеотренінг “Протидія торгівлі людьми” URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QQVvgBemy4A>
4. Відеотренінг “Невидимі рани. Психологічні наслідки війни” URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QzeulON9VQs>
5. Відеотренінг “Я тепер інший. Комунікація з військовими, які мають травми, ампутацію або пережили полон”. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=pRW6VAWV0IU>
6. Інститут миру і порозуміння. URL: <https://www.facebook.com/NGO.IPCG/>
7. Платформа відкритих онлайн-курсів Prometheus (укр. Прометеус). Курс “Психологія людей під час війни: як жити і працювати в нових реаліях” URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/war-psychology/>
8. Платформа відкритих онлайн-курсів Prometheus (укр. Прометеус). Курс “Базова психологічна допомога в умовах війни”. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+BPA101+2022_T2/about